

Силабус дисципліни

Історія дошкільної педагогіки

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність – 012 Дошкільна освіта
Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка
Освітньо-професійна програма – Дошкільна освіта. Інклюзивна освіта

Дисципліна циклу: обов'язкова
Рік навчання: 1
Семестр: 1
Кількість кредитів: 4
Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. пед. н., доцент **Роман Степанович Брик**

Контактна інформація brik.r65@ukr.net +380673507179

Опис дисципліни

Дисципліна «Історія дошкільної педагогіки» спрямована на формування у студентів цілісної системи знань про історію дошкільної освіти; розкриття методології творчої педагогічної діяльності вихователя в історичній ретроспективі; ознайомлення з педагогічними концепціями на основі принципу історизму; надання уявлення про різноманіття методів вивчення та організації та творчої діяльності вихователя та вихованців у освітньому процесі; забезпечення оволодіння майбутніми педагогами вміннями здійснювати науково-пошукову діяльність, розвиток свого творчого потенціалу; розкриття специфічних ознак, притаманних творчій діяльності вихователя; формування у майбутніх педагогів цілісної наукової картини світу, професійного педагогічного світогляду.

Структура дисципліни

Години (лек./сем.)		Тема	Результат навчання	Завдання
Денна	Заочна			
4/4	2/-	Історія дошкільної педагогіки як галузь наукового пізнання. Антична педагогіка. Виховання і навчання в епоху Середньовіччя.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Тести, вправи, презентації результатів виконаних завдань
4/4	-/-	Педагогічна думка про дошкільне виховання у Європі в епоху Відродження та Реформації.	Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації	Тести, вправи, презентації результатів виконаних завдань
2/2	-/-	Освітня діяльність та педагогічні погляди представників західноєвропейської педагогічної науки XVII–XVIII ст. в галузі дошкільного виховання.	Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти	Тести, вправи, презентації результатів виконаних завдань
4/4	2/2	Розвиток педагогічної думки і суспільне дошкільне виховання дітей у Західній Європі у XIX-XX ст.	Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний	Тести, вправи, презентації результатів виконаних завдань

			навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти	
2/2	-/-	Народна педагогіка як джерело і основа наукової дошкільної педагогіки.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області	Тести, вправи, презентації результатів виконаних завдань
4/4	2/-	Розвиток виховання та освіти на території України із стародавніх часів до початку ХХ ст.	Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти	Тести, вправи, презентації результатів виконаних завдань
4/4	-/-	Освіта, суспільне дошкільне виховання у першій половині ХХ ст.	Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти	Тести, вправи, презентації результатів виконаних завдань
2/2	-/-	Педагогічна думка, освіта, становлення суспільного дошкільного виховання в Галичині в кінці ХІХ - 30-х рр. ХХ ст.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності	Тести, вправи, презентації результатів виконаних завдань
4/4	2/2	Освіта, суспільне дошкільне виховання у другій половині ХХ ст. – на початку ХХІ ст.	Здатність організувати науково-методичну та інноваційну діяльність в системі дошкільної та інклюзивної освіти	Тести, вправи, презентації результатів виконаних завдань

Літературні джерела

1. Артемова Л. В. Історія педагогіки України: підручник. К.: Либідь, 2006. 424 с.
2. Демченко О. П. Практикум з історії педагогіки: навч.-метод. посіб. К.: Видавничий дім «Слово», 2012. 323 с.
3. Дроб'язко П. І. Українська національна школа: витоки і сучасність: посібник. К.: Академія, 1997. 181 с.
4. Елькін М. В. Історія педагогіки: [навчально-методичний посібник до самостійного вивчення дисципліни] / М. В. Елькін, М. М. Головкова, А. А. Коробченко. Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2009. 204 с.
5. Живодьор В. Ф. З історії національного шкільництва: [навчально-методичний посібник] / В. Ф. Живодьор, А. А. Сбруєва, М. Ю. Рисіна. К.: ІЗМН, 1998. 144 с.
6. Зайченко І. В. Історія педагогіки: у двох книгах. К.: Видавничий дім Слово, 2010. 1032 с.
7. Історія дошкільної педагогіки: хрестоматія: навчальний посібник для студ. пед. ін-тів / упоряд.: З. Н. Борисова, В. З. Смаль. К.: Вища школа, 1990. 423 с.
8. Історія педагогіки: навчальний посібник; за ред. О. А. Дубасенюк, М. В. Левківського. Житомир: ЖДПУ, 1999. 336 с.
9. Історія української школи і педагогіки: Хрестоматія / Уклад.: О. О. Любар; за ред. В. Г. Кременя. К.: Знання, 2005. 767 с.

10. Історія педагогіки у схемах, картах, діаграмах: навчальний посібник / А. А. Сбруєва, М. Ю. Рисіна, Н. Г. Осьмук; за заг. ред. проф. А. А. Сбруєвої. Суми: ВВП «Мрія», 2015. 250 с.
11. Коваленко Є. І., Белкіна Н. І. Історія зарубіжної педагогіки. Хрестоматія: навч. посіб. / Заг. ред. Є. І. Коваленко. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 664 с.
12. Кравець В. Історія класичної зарубіжної педагогіки та шкільництва: [навчальний посібник для студентів педагогічних навчальних закладів] / В. П. Кравець. Тернопіль, 1996. 436 с.
13. Кравець В. Історія української школи і педагогіки: [навч. посібник для студентів педагогічних навчальних закладів та університетів] / В. П. Кравець. Тернопіль, 1994. 358 с.
14. Левківський М. В. Історія педагогіки : навч.-метод. посібник. Вид. 4-е. К.: Центр учбової літератури, 2011. 190 с.
15. Любар О. О. Історія української школи і педагогіки: [навч. посібник] / О. О. Любар, М. Г. Стельмахович, Д.Т. Федоренко. К.: т-во «Знання», КОО, 2003. 450 с.
16. Маловідомі першоджерела української педагогіки (друга половина XIX – XX ст.) / [упоряд. Л. Д. Березівська та ін]. К.: Наук. світ, 2003. 418 с.
17. Медвідь Л. А. Історія національної освіти і педагогічної думки в Україні: навч. посіб. / Л. Медвідь. К.: Вікар, 2003. 335 с.
18. Мосіяшенко В. А., Задорожна Л. В., Курок О. І. Історія педагогіки України в особах: навч. посібник / В. А. Мосіяшенко, Л. В. Задорожна, О. І. Курок. Суми: ВТД «Університетська книга», 2005. 266 с.
19. Народна педагогіка: світовий досвід / [уклад. А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко]. К.: Знання-Прес, 2003. 134 с.
20. Сбруєва А. А. Історія педагогіки у схемах, картах, діаграмах: навч. посібник. Суми: СумДПУ, 2000. 208 с.
21. Скільський Д. Історія зарубіжної педагогіки : посіб. / Дмитро Скільський. К. : Смолоскип, 2011. 376 с.
22. Сисоєва С. О. Нариси з історії розвитку педагогічної думки: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2003. 308 с.
23. Стельмахович М. Вибрані педагогічні твори // У двох томах. – Том 2. Українська етнопедагогіка / Упоряд.: Л. Калуська, В. Ковтун. М. Ходак / За заг. ред. Л. Калуської. Івано-Франківськ-Коломия. Видавничо-поліграфічне товариство «Вік», 2012. 462 с.
24. Сухомлинська О. В. Періодизація педагогічної думки в Україні: кроки до нового виміру // Збірник наукових праць: Спеціальний випуск «До витоків становлення української педагогічної науки» / О.В. Сухомлинська. К.: Науковий світ, 2002. С.31–40.
25. Улюкаєва І. Г. Історія дошкільної педагогіки: підручник / І. Г. Улюкаєва. К.: Видавничий Дім «Слово», 2016. 424 с.
26. Улюкаєва І. Г. Хрестоматія з історії дошкільної педагогіки: Навчальний посібник / Упорядник Улюкаєва І. Г., за заг. ред. Улюкаєвої І. Г. 2-е вид., доп. Донецьк: ТОВ «Юговесток, Лтд», 2008. 213 с.
27. Хрестоматія з історії дошкільної педагогіки: Навчальний посіб. / За заг. ред. Н. Борисової. К.: Вища школа, 2004. 511 с.
28. Хрестоматія з історії педагогіки / [за заг. ред. чл.-кор. НАПН України, д-ра пед. наук, проф. А. В. Троцько]. [в 2-х т.]. Харків : ХНАДУ, 2011. Т. 1. 456 с.
29. Хрестоматія з історії педагогіки / [за заг. ред. чл.-кор. НАПН України, д-ра пед. наук, проф. А. В. Троцько]. [в 2-х т.]. Харків : ХНАДУ, 2011. Т. 2. 524 с.
30. Ярошук Л. Історія педагогіки : навч.-метод. комплекс / Лілія Григорівна Ярошук. Бердянськ, 2013. 392 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад хвороба) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником.

Оцінювання

В процесі вивчення дисципліни використовують наступні методи оцінювання навчальної роботи студента за 100-бальною шкалою:

- поточне опитування;
- оцінювання виконання письмових робіт (ректорської контрольної роботи);
- оцінювання виконання КППЗ
- екзамен.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Історії дошкільної педагогіки» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Письмовий екзамен	Разом
20%	20%	20%	40%	100%
1. Усне опитування під час заняття (1-4 теми по 5 балів = 20 балів) 2. Письмова робота – макс. 80 балів	1. Усне опитування під час заняття (5-9 теми по 5 балів = 25 балів) 2. Письмова робота – макс. 75 балів	1. Написання та захист КППЗ = 80 б. 2. Виконання завдань під час тренінгу = 20 б.	Тестові завдання (15 тестів по 4 балів за тест) – макс. 60 балів пит. 1 – макс. 20 б. пит. 2 – макс. 20 б.	100

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-58	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

